

SAMODZIELNY PUBLICZNY SPECJALISTYCZNY
SZPITAL ZACHODNI im. św. JANA PAWŁA II
05-825 Grodzisk Mazowiecki ul. Daleka 11

International Network of
Health
Promoting
Hospitals & Health Services

Dział Zamówień Publicznych

Grodzisk Mazowiecki; 26.01.2017 r.

SPSSZ – V.262.23.2017

Wg. rozdzielnika

Dot. postępowania na usługę w zakresie codziennego całodobowego sprzątnięcia z dezynfekcją pomieszczeń, usług współpielęgnacji pacjentów i innych usług wewnątrzszpitalnych .

(Nr sprawy SPSSZ/2 /U /17)

Pytanie 1:

Działając na podstawie art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych (dalej także „Pzp”), niniejszym wnosimy o wyjaśnienie, czy Zamawiający przewiduje możliwość dokonania zmiany specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz ogłoszenia o zamówieniu, **poprzez wykreślenie postanowień przewidujących możliwość wykluczenia z postępowania o udzielenie zamówienia na podstawie art. 24 ust. 5 pkt. 2 i pkt 4 Pzp.**

Uzasadnienie

Wykonawca sygnalizuje, że z obserwacji rynku zamówień publicznych wynika, iż jeżeli zamawiający przewidują możliwość wykluczenia wykonawcy na podstawie aktualnego przepisu art. 24 ust. 5 pkt. 2 Pzp (do dnia 27 lipca 2016r. przesłanka ta była ujęta w obecnie uchylonym art. 24 ust. 2a Pzp), to takie postępowanie jest naznaczone licznymi odwołaniami do Krajowej Izby Odwoławczej, które w sposób znaczący przedłużają procedurę prowadzonego postępowania i mogą zagrozić powodzeniu postępowania i udzieleniu zamówienia. Z obserwacji Wykonawcy wynika, iż schemat działania oferentów jest następujący:

- 1) po podjęciu przez Zamawiającego decyzji o wyborze najkorzystniejszej oferty wykonawca, którego oferta nie została uznana za najkorzystniejszą, **składa pierwsze z serii odwołań do Krajowej Izby Odwoławczej** (dalej także „KIO”) **twierdząc, że konkurent poważnie naruszył obowiązki zawodowe, podając przykłady tych rzekomych naruszeń,**
- 2) w wyniku takiego odwołania KIO wydaje wyrok, w którym może stwierdzić faktyczne dopuszczenie się przez wykonawcę naruszenia obowiązków zawodowych – w takim wypadku KIO unieważnia decyzję o wyborze najkorzystniejszej oferty i nakazuje Zamawiającemu powtórzenie czynności badania i oceny oferty, w tym przeprowadzenie procedury zmierzającej do uzyskania od danego wykonawcy wyjaśnień w celu ustalenia czy przeprowadzone zostało postępowanie naprawcze przez danego wykonawcę (przed ewentualnym wykluczeniem danego wykonawcy z postępowania, zamawiający ma obowiązek ocenić przedstawione przez wykonawcę dowody, o których mowa w art. 24 ust. 8 Pzp),
- 3) w wyniku takiego wezwania wykonawca składa stosowne wyjaśnienia, Zamawiający dokonuje oceny tych wyjaśnień i albo wybiera ponownie, jako najkorzystniejszą ofertę tego wykonawcy, uznając że doszło do skutecznego przeprowadzenia postępowania naprawczego (self-cleaning) przewidzianego w art. 24 ust. 8 w zw. z ust. 9 Pzp – wtedy **kolejne odwołanie do KIO na tę decyzję Zamawiającego składa wykonawca, którego oferta nie była ofer-**

tą najkorzystniejszą, lub w sytuacji uznania, że postępowanie naprawcze nie zostało przeprowadzone należyście odwołanie do KIO składa wykluczony wykonawca.

Ocenić należy, że fakultatywna przesłanka wykluczenia przewidziana w art. 24 ust. 5 pkt 2 Pzp, podobnie jak obowiązująca od 28 lipca 2016r. przesłanka z art. 24 ust. 5 pkt 4 Pzp, są bardzo nieostre, podobnie jak trudna do jednoznacznej oceny jest procedura naprawcza przewidziana w powyższym zakresie, zaś stosowanie w praktyce przedmiotowych przepisów, przy aktualnym braku stosownych opinii Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych (w myśl art. 154c Pzp), niesie z sobą jedynie wątpliwości i obstrukcję postępowań o udzielenie zamówień publicznych.

Omawiane w niniejszym piśmie przesłanki wykluczenia mają swoje źródło w Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z 26.2.2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającej dyrektywę 2004/18/WE (dalej jako: dyrektywa).

W art. 57 ust. 4 lit. c i g dyrektywy przewidziano:

Institucje zamawiające mogą wykluczyć lub zostać zobowiązane przez państwa członkowskie do wykluczenia z udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia każdego wykonawcy znajdującego się w którejkolwiek z poniższych sytuacji:

(...)

c) jeżeli instytucja zamawiająca może wykazać za pomocą stosownych środków, że wykonawca jest winny poważnego wykroczenia zawodowego, które podaje w wątpliwość jego uczciwość;

(...)

g) jeżeli wykonawca wykazywał znaczące lub uporczywe niedociągnięcia w spełnieniu istotnego wymogu w ramach wcześniejszej umowy w sprawie zamówienia publicznego, wcześniejszej umowy z podmiotem zamawiającym lub wcześniejszą umową w sprawie koncesji, które doprowadziły do wcześniejszego rozwiązania tej wcześniejszej umowy, odszkodowań lub innych porównywalnych sankcji;

Przesłanka określona w art. 57 ust. 4 lit. c dyrektywy stanowi podstawę dla wprowadzenia w ustawie Pzp przesłanki, o której mowa w art. 24 ust. 5 pkt 2 Pzp, natomiast określona w art. 57 ust. 4 lit. g dyrektywy stanowi ratio legis dla przepisu art. 24 ust. 2 pkt 4 Pzp.

Już z samego zestawienia przepisów dyrektywy i odpowiadającym im przepisów ustawy Pzp wyłania się znaczna swoboda implementacyjna polskiego ustawodawcy. Przykładowo, pojęcie „w istotnym stopniu” (art. 24 ust. 5 pkt 4 Pzp) nie zostało zdefiniowane ani w dyrektywie, ani w prawie krajowym. Wątpliwości w powyższym zakresie wyraża również doktryna. Obawy jakie pojawiły się jeszcze przed implementacją dyrektywy do prawa krajowego, pozostają niestety w dalszym ciągu aktualne:

„Warto zwrócić uwagę, że omawiana dyrektywa 2014/24/UE wyodrębnia dodatkową podstawę dotyczącą zasadniczo nienależytego wykonania umowy. Siódma podstawa wykluczenia dotyczy bowiem wykonawcy, który wykazywał znaczące lub uporczywe niedociągnięcia w spełnianiu istotnego wymogu w ramach wcześniejszej umowy o zamówienie publiczne lub innej umowy z zamawiającym, które doprowadziły do wcześniejszego rozwiązania takiej umowy, odszkodowań lub innych porównywalnych sankcji.

(...)

*Wszystkie wymienione powyżej podstawy wykluczenia uwzględniające takie pojęcia, jak: wina czy zaniechanie, wymagają doprecyzowania przez ustawodawcę krajowego, jednak przy uwzględnieniu celu dyrektywy 2014/24/UE i dotychczasowego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości UE m.in. w cytowanej sprawie C-465/11Forposta SA. **W praktyce istnieje wiele rozbieżności dotyczących zakresu pojęciowego wskazanych terminów.** Problem wynika z tego, że regulacje dotyczące wykluczenia z przetargu mają mieszany charakter – z jednej strony pełnią funkcję swojego rodzaju sankcji, a z drugiej strony odnoszą się do czynności podejmowanych przez przedsiębiorców w ramach prowadzenia działalności gospodarczej objętej regulacjami prawa prywatnego. Zasadniczo pojęcie winy odnosi się tradycyjnie do sfery prawa karnego i wiąże się z działaniem osoby fizycznej. Tymczasem wykonawcami ubiegającymi się o udzielenie zamówienia publicznego są nie tylko osoby fizyczne. **Wydaje się potrzebne doprecyzowanie zakresu pojęciowego strony podmiotowej tych podstaw wykluczenia – jeśli nawet nie w prawie krajowym, to poprzez zapewnienie jednolitej praktyki orzeczniczej lub w drodze komunikatów interpretacyjnych, ponieważ proces implementacji nie kończy się na wydaniu ustawy, a obejmuje również etap stosowania prawa.***

(...)

Jednym z istotnych zagadnień **przy regulowaniu instytucji tzw. self-cleaning jest konieczność respektowania zasady równego traktowania i przejrzystości. W tej sytuacji powierzenie zamawiającym oceny wyników podjętych środków naprawczych może doprowadzić do niejasności odnośnie sytuacji prawnej konkretnego wykonawcy. W jednym postępowaniu przetargowym może on zostać zweryfikowany pozytywnie, natomiast inny zamawiający może odmiennie ocenić poziom uzyskanej rzetelności.**

(...)

Zadaniem ustawodawcy krajowego jest natomiast uregulowanie procedury dotyczącej ocennych podstaw wykluczenia np. w związku z nienależytym wykonaniem poprzedniej umowy o zamówienie publiczne. W praktyce często sporna jest ocena należytości wykonanej umowy o zamówienie publiczne i wykonawca przystępujący do postępowania przetargowego może nie mieć przekonania o zaistnieniu przedmiotowej podstawy wykluczenia. Zadaniem regulacji krajowych jest zatem wybór drogi stosownego postępowania zamawiającego np. poprzez złożenie zawiadomienia o zamiarze wykluczenia z jednoczesnym umożliwieniem wykonawcy w rozsądnym terminie przedstawienia dowodów potwierdzających podjęcie środków naprawczych."

[tak: Aleksandra Sołtysińska, Fakultatywne podstawy wykluczenia wykonawcy z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na tle dyrektyw europejskich, PZP 2016, Nr 2].

Mając na uwadze powyższe oraz piętrzące się wątpliwości, za zasadne uznać należy odstąpienie przez Zamawiającego od stosowania przesłanek wykluczenia określonych w art. 24 ust. 5 pkt. 2 i ust. 4 Pzp, albowiem pozostawienie omawianych przesłanek w treści SIWZ i ogłoszenia, niewątpliwie:

- pozostawia po stronie wykonawców liczne wątpliwości interpretacyjne, co prawdopodobnie będzie miało wymierny wpływ na ograniczenie liczby złożonych ofert,
- skutkować może przedłużeniem całej procedury przetargowej o nie mniej niż kilka miesięcy oraz najczęściej koniecznością dwukrotnego prowadzenia sporu przed Krajową Izbą Odwoławczą,
- w braku orzecznictwa Krajowej Izby odwoławczej i opinii Prezesa Urzędu Zamówień publicznych odnośnie wykładni pojęć: „poważne naruszenie obowiązków zawodowych” i „istotnego stopnia niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, nie przyczynia się do umacniania zasady przejrzystości oraz zasady zachowania uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców.

Odpowiedź : Zamawiający nie wyraża zgody na dokonanie zmian zapisów w SIWZ.

Pytanie 2:

Zamawiający w SIWZ dopuszcza możliwość udziału w postępowaniu podmiotów działających w ramach konsorcjum. Zważywszy na fakt, iż:

- obserwowaną na rynku praktyką jest sytuacja, w której o udzielenie zamówienia ubiegają się podmioty będące spółkami kapitałowymi, działające w ramach konsorcjum, a następnie – już na etapie świadczenia usługi - faktury wystawiane są przez kilkanaście spółek cywilnych założonych przez konsorcjantów,
- powyższe może budzić wątpliwości co do zgodności takiej praktyki z przepisami ustawy z dnia 29.01.2004 r. – Prawo zamówień publicznych oraz ustawy z dnia 11.03.2004 r. o podatku od towarów i usług (a zwłaszcza z art. 113 ust. 1 i 9 dotyczącym zwolnień podmiotowych, art. 106a – 106q dotyczącym zasad wystawiania faktur oraz art. 88 dotyczącym braku prawa do odliczenia VAT) co potwierdzają kontrole podatkowe prowadzone w firmach świadczących usługi outsourcingowe,

zwracamy się z uprzejmą prośbą o udzielenie informacji, czy Zamawiający po udzieleniu zamówienia dopuszcza możliwość wystawiania faktur przez inny podmiot (de facto: przez innego podatnika VAT), niż ubiegający się o udzielenie zamówienia członkowie konsorcjum?

Odpowiedź : Zamawiający nie wyraża zgody. Faktury muszą być wystawiane przez firmę / firmy (konsorcjum) zgodnie z podpisaną umową konsorcjalną, składającą ofertę.

Pytanie 3

Prosimy o wyjaśnienie Czy w związku z przedstawieniem przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej projektu z dnia 15 stycznia 2016 r. ustawy o zmianie ustawy z o minimalnym wynagrodzeniu za pracę oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy

Zamawiający wymaga, aby Wykonawca uwzględnił w cenie ofertowej koszty związane z zakładanym wprowadzeniem od dnia 1 lipca 2016 r. minimalnego wynagrodzenia dla osób wykonujących zlecenie lub świadczących usługi w wysokości 12 zł za każdą godzinę pracy (zgodnie z art. 1 pkt 3 ww. nowelizacji, wprowadzającym art. 8a ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę), czy też oferta powinna być sporządzona w oparciu o przepisy na dzień składania oferty – to jest bez konieczności kalkulowania w cenie oferty planowanego od 1 lipca 2016 r. minimalnej stawki 12 zł za każdą godzinę pracy osoby przyjmującej zlecenie lub świadczącej usługi?

Odpowiedź : Oferta ma być skalkulowana zgodnie z obowiązującą wykładnią prawa.

Pytanie 4

Zamawiający w SIWZ wśród ogółu prac wymienia także prace pomocnicze przy pacjencie. Zważywszy na fakt, iż:

- są one zwolnione z podatku VAT, natomiast prace pozostałe są opodatkowane wg stawki 23%,
- prawidłowość ustalania relacji pomiędzy sprzedażą opodatkowaną a zwolnioną w już realizowanych kontraktach tego typu jest przedmiotem zainteresowania Urzędów Kontroli Skarbowej (w praktyce – organy te prowadzą obecnie ogólnopolskie kontrole w firmach świadczących usługi outsourcingowe, m.in. przesłuchując w ich w toku zatrudnioną w szpitalach kadrę menedżerską, co prowadzić ma do obiektywnego ustalenia w toku kontroli wartości usługi zwolnionej w całej jej wartości),

zwracamy się z uprzejmą prośbą o udzielenie informacji, jaki procent wartości usługi będą one w opinii Zamawiającego stanowić?

W opinii Wykonawcy – ustalenie relacji pomiędzy wartością sprzedaży opodatkowanej i zwolnionej przez Zamawiającego, już na etapie prowadzonego postępowania – pozwoli na uniknięcie opisanych powyżej czynności w przyszłości.

Odpowiedź : Zgodnie z SIWZ.

Pytanie 5

Na podstawie art. 38 ust. 1 ustawy – Prawo zamówień publicznych Wykonawca wnosi o wyjaśnienie treści SIWZ przez Zamawiającego, skutkujące dostosowaniem postanowień SIWZ do wymogów Ustawy Prawo zamówień publicznych, w tym w szczególności w zakresie art. 142 ust. 5 p.z.p.

W myśl art. 142 ust. 5 ustawy p.z.p. umowa zawarta na okres dłuższy niż 12 miesięcy zawiera **postanowienia o zasadach** wprowadzania **odpowiednich zmian** wysokości wynagrodzenia należnego wykonawcy w przypadku zmiany:

- 1) *stawki podatku od towarów i usług,*
- 2) *wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie art. 2 ust. 3-5 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę,*
- 3) *zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu lub wysokości stawki składki na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne.*

Wprowadzenie powyższego przepisu do ustawy p.z.p. miało na celu przeciwdziałanie negatywnym następstwom wzrostu po stronie wykonawców kosztów realizacji zamówień udzielonych na okres dłuższy niż 12 miesięcy, wynikających ze zmian przepisów prawa (tak również KIO w Wyroku z dnia 16 marca 2015 r., KIO 413/15).

1. Automatyzm zasad wprowadzania zmian.

Mając na uwadze wypracowane dotychczas orzecznictwo KIO wskazać należy, że jakkolwiek ustawodawca nie sprecyzował w jaki sposób zamawiający zobowiązani są określić zasady wprowadzenia odpowiednich zmian wysokości wynagrodzenia, to wskazując na treść wyroku

Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 16 marca 2015 r., KIO 413/15, cyt. „Ze względu na konieczność zapewnienia stabilności stosunków gospodarczych przyjąć należy, że owe zasady powinny precyzować kwestie waloryzacji wynagrodzenia na tyle, żeby w toku realizacji umowy strony nie toczyły sporów w tym zakresie, bądź dopiero wówczas rzeczywiście ustalały stosowne zasady.” i dalej „umowę w sprawie zamówienia publicznego zawierana po dniu 19 października 2014 r. powinien cechować pewien automatyzm rozumiany w ten sposób, że o ile zaistnieje jedna z okoliczności z art. 142 ust. 5 pkt 1-3 Pzp, to uruchomiona zostanie przewidziana w kontrakcie procedura waloryzacji wynagrodzenia, która przebiegać będzie według określonych w niej zasad.”.

Tym samym poprzestanie na określeniu w treści SIWZ, że Zamawiający przewiduje „możliwość”, czy też „dopuszcza” wprowadzenie zmian wysokości wynagrodzenia Wykonawcy w przypadkach opisanych w art. 142 ust. 5 pkt 1-3 p.z.p. nie jest wystarczające dla wypełnienia obowiązku wynikającego z treści art. 142 ust. 5 p.z.p., to jest nie określa zasad wprowadzenia odpowiednich zmian, co wymusza konieczność modyfikacji treści SIWZ, poprzez wprowadzenie zasad (procedur) postępowania przez Strony.

2. Odpowiednia zmiana wysokości wynagrodzenia.

Zgodnie z treścią art. 142 ust. 5 Ustawa prawo zamówień publicznych zawiera postanowienia o zasadach wprowadzania **odpowiednich zmian** wysokości wynagrodzenia należnego wykonawcy, nie precyzując jednocześnie co ustawodawca rozumie pod pojęciem „odpowiedniej zmiany” wynagrodzenia należnego wykonawcy.

Wskazać w tym miejscu należy na stanowisko KIO wyrażone w wyroku z dnia 16 marca 2015 r., wydanym pod sygn. akt 413/15, zgodnie z którym cyt. „Użyte w komentowanym przepisie określenie „odpowiednie zmiany wysokości wynagrodzenia” **należy bowiem tłumaczyć, jako „adekwatne”, czy „wprost proporcjonalne” do zmian wprowadzonych w określonych przepisach prawa**”.

Jednocześnie kwestię rozumienia pojęcia „odpowiedniej zmiany wynagrodzenia” precyzuje art. 1 pkt 2 wchodzącej w życie 28 sierpnia 2015 r. Ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2015, poz. 1153), zgodnie z którym w razie zmiany wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie art. 2 ust. 3-5 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407 oraz z 2005 r. Nr 157, poz. 1314) cyt. „przez pojęcie „odpowiedniej zmiany wynagrodzenia” należy rozumieć sumę wzrostu kosztów wykonawcy zamówienia publicznego wynikających z podwyższenia wynagrodzeń poszczególnych pracowników biorących udział w realizacji pozostałej do wykonania, w momencie wejścia w życie zmiany, części zamówienia, do wysokości wynagrodzenia minimalnego obowiązującej po zmianie przepisów lub jej odpowiedniej części, w przypadku osób zatrudnionych w wymiarze niższym niż pełen etat”, zaś w razie zmiany zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu lub wysokości stawki składki na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, cyt. „przez pojęcie „odpowiedniej zmiany wynagrodzenia” należy rozumieć sumę wzrostu kosztów wykonawcy zamówienia publicznego oraz drugiej strony umowy o pracę lub innej umowy cywilnoprawnej łączącej wykonawcę zamówienia publicznego z osobą fizyczną nieprowadzącą działalności gospodarczej, wynikających z konieczności odprowadzenia dodatkowych składek od wynagrodzeń osób zatrudnionych na umowę o pracę lub na podstawie innej umowy cywilnoprawnej zawartej przez wykonawcę z osobą fizyczną nieprowadzącą działalności gospodarczej, a biorących udział w realizacji pozostałej do wykonania, w momencie wejścia w życie zmiany, części zamówienia przy założeniu braku zmiany wynagrodzenia netto tych osób”.

3. Wejście w życie zmiany wysokości wynagrodzenia.

Wykonawca na wstępie wskazuje, że zgodnie z treścią **Wyroku Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 9 marca 2015 r., sygn. akt KIO 346/15, Izba nakazała Zamawiającemu dodanie do SIWZ postanowienia o treści „Zmiana wysokości wynagrodzenia obowiązująca będzie od dnia wejścia w życie zmian, o których mowa w ust. 1”.**

Podobnie zgodnie z treścią art. 1 wchodzącej w życie 28 sierpnia 2015 r. Ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2015, poz. 1153) cyt. „*Zmiana umowy (...) może nastąpić po wejściu w życie przepisów będących przyczyną waloryzacji*”.

Wnioski.

Wobec powyższego Wykonawca **wnosi w wprowadzenie przez Zamawiającego do SIWZ następujących postanowień umownych**, stanowiących w części odzwierciedlenie wchodzącej w życie 28 sierpnia 2015 r. Ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2015, poz. 1153):

- 1) *Każda ze stron umowy, w terminie od dnia opublikowania przepisów dokonujących zmian stawki podatku od towarów i usług, wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie art. 2 ust. 3-5 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407 oraz z 2005 r. Nr 157, poz. 1314) lub zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu lub wysokości stawki składki na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, może zwrócić się do drugiej strony o wprowadzenie odpowiedniej zmiany wynagrodzenia, jeżeli zmiany te będą miały wpływ na koszty wykonywania przez wykonawcę zamówienia publicznego. Po złożeniu wniosku Strony dokonają odpowiedniej zmiany wynagrodzenia, z mocą obowiązującą od dnia wejścia w życie przepisów będących przyczyną waloryzacji.*
- 2) *W razie zmiany wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie art. 2 ust. 3-5 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407 oraz z 2005 r. Nr 157, poz. 1314) przez pojęcie „odpowiedniej zmiany wynagrodzenia” należy rozumieć sumę wzrostu kosztów wykonawcy zamówienia publicznego wynikających z podwyższenia wynagrodzeń poszczególnych pracowników biorących udział w realizacji pozostałej do wykonania, w momencie wejścia w życie zmiany, części zamówienia, do wysokości wynagrodzenia minimalnego obowiązującej po zmianie przepisów lub jej odpowiedniej części, w przypadku osób zatrudnionych w wymiarze niższym niż pełen etat.*
- 3) *W razie zmiany zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu lub wysokości stawki składki na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, przez pojęcie „odpowiedniej zmiany wynagrodzenia” należy rozumieć sumę wzrostu kosztów wykonawcy zamówienia publicznego oraz drugiej strony umowy o pracę lub innej umowy cywilnoprawnej łączącej wykonawcę zamówienia publicznego z osobą fizyczną nieprowadzącą działalności gospodarczej, wynikających z konieczności odprowadzenia dodatkowych składek od wynagrodzeń osób zatrudnionych na umowę o pracę lub na podstawie innej umowy cywilnoprawnej zawartej przez wykonawcę z osobą fizyczną nieprowadzącą działalności gospodarczej, a biorących udział w realizacji pozostałej do wykonania, w momencie wejścia w życie zmiany, części zamówienia przy założeniu braku zmiany wynagrodzenia netto tych osób.*
- 4) *Strony dokonają zmiany umowy w zakresie odpowiedniej zmiany wynagrodzenia, z mocą obowiązującą od dnia wejścia w życie przepisów będących przyczyną waloryzacji.*

Odpowiedź : Odpowiednie zapisy znajdują się w SIWZ.

Pytanie 6:

W związku z faktem, iż umowa trwająca ponad 12 miesięcy musi zawierać zapisy o możliwości waloryzowania wynagrodzenia z tytułu wzrostu:

- minimalnej stawki godzinowej (czyli stawki na UZ) – taki obowiązek zamawiającego wynika z nowelizacji ustawy – UWAGA – to nie to samo co minimalne wynagrodzenie za pracę,

od nowelizacji będziemy mieli dwa pojęcia: minimalnego wynagrodzenia za pracę (dot. umów o pracę) i minimalnej stawki godzinowej (dot. umów cywilnoprawnych czyli zleceń)

- minimalnego wynagrodzenia za pracę

- ZUS lub zasad podlegania ZUS

- VAT

Prosimy o dodanie do wzoru umowy powyższych zapisów

Odpowiedź : Odpowiednie zapisy znajdują się w SIWZ.

Pytanie 7 :

Pozostałe Pytania

1. Czy Zamawiający udostępni pomieszczenia socjalne i/lub magazynowe wykonawcy nieodpłatnie? Jeśli odpłatnie to prosimy o informację na jakich warunkach wraz z informacją o ewentualnej odpłatności za zużyte media oraz o udostępnienie projektu umowy najmu lub dzierżawy pomieszczeń?

Odpowiedź : Zgodnie z SIWZ.

2. Prosimy o informacje które pomieszczenia będą przekazane wykonawcy do realizacji usługi wraz wyszczególnieniem ich powierzchni w m²?

3. Odpowiedź : Zgodnie z SIWZ.

4. Czy pomieszczenia, które będą wydzielone Wykonawcy w związku z realizacją przedmiotu zamówienia odpowiadają przepisom prawa, zasadom bezpieczeństwa i higieny pracy, p.poż., uwzględniają potrzeby osób niepełnosprawnych w zakresie przystosowania pomieszczeń zgodnie z wymaganiami dostępności do nich?

Odpowiedź : Prosimy o dokonanie wizji.

4.Czy Zamawiający potwierdza, że w zakresie czynności są czynności pomocnicze przy pacjencie?

Odpowiedź : Zgodnie z SIWZ.

5. Jeżeli w zakresie czynności są czynności pomocnicze przy pacjencie prosimy o jednoznaczne określenie/nazwanie czynności w jakich ma uczestniczyć personel Wykonawcy.

Odpowiedź : Zgodnie z SIWZ.

6.Czy w usługach transportu wewnętrznego występują czynności pomocnicze przy pacjencie?

Odpowiedź : Zgodnie z SIWZ.

7.Prosimy o informację jaki jest udział procentowy niżej wymienionych czynności w wartości zamówienia:

- a) kompleksowa usługa sprzątnia i dezynfekcji szpitala,
- b) usługi pomocnicze tj. opiekuńczo – pielęgnacyjne i higieniczne przy pacjentach
- c) transport wewnątrzszpitalny.

Wnoszę o wyjaśnienie treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia, poprzez przesądzenie, czy przedmiotem zamówienia jest kompleksowa usługa utrzymania czystości w obiektach Zamawiającego, w skład, której obok usług porządkowych wchodzi usługi pomocowe oraz transportu wewnętrznego.

W przypadku gdyby Zamawiający nie kontraktował usług kompleksowych, prosimy o określenie zakresu rzeczowego poszczególnych usług, tak aby wszyscy wykonawcy ubiegający się o zamówienie mogli złożyć oferty porównywalne.

Określenie przez Zamawiającego charakteru zamówienia determinuje dokonanie przez wykonawców podatkowej klasyfikacji usług wchodzących w zakres składanej oferty cenowej.

Dokonanie prawidłowej oceny podatkowej jest obowiązkiem wykonawców, ale aby móc odpowiedzialnie ją zrealizować, musi znać precyzyjny opis przedmiotu zamówienia, w tym określenie przez Zamawiającego charakteru zamówienia - kompleksowego lub pakietu niekompatybilnych czynności.

Odpowiedź : Zgodnie z SIWZ.

Pytanie 8

Dot. przejęcia pracowników w trybie art. 23 ' KP

Czy wraz z przejęciem usługi wykonawca przejmie pracowników w trybie art. 23' KP? Jeżeli tak, to prosimy o odpowiedź na następujące pytania.

1. Na podstawie jakiego rodzaju umowy o pracę są zatrudnieni przejmowani pracownicy? Ile osób i do kiedy ma zawarte umowy o pracę na czas określony / na zastępstwo?
2. Ile osób przebywa na długich zwolnieniach lekarskich (powyżej 30 dni) i do kiedy?
3. Czy wśród osób przewidzianych do przejęcia są osoby przebywające na urloпах macierzyńskich, wychowawczych, bezpłatnych, świadczeniach rehabilitacyjnych? Jeśli tak to ile osób i do kiedy?
4. Prosimy o podanie terminów ważności badań lekarskich (dat do kiedy) poszczególnych pracowników przewidzianych do przejęcia.
5. Prosimy o jednoznaczne wskazanie czy w stosunku do przejmowanych pracowników zastosowanie ma Regulamin Wynagradzania czy Układ Zbiorowy pracy.
6. Prosimy o przesłanie kopii wszystkich aktualnych Regulaminów, Układu Pracy, postanowień (w tym Regulaminu Pracy, Wynagradzania, Układu Zbiorowego pracy, Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, Regulaminu Funduszu mającego zastosowanie w stosunku do osób niepełnosprawnych) mających zastosowanie w stosunku do przejmowanych pracowników. Jedynie dogłębna analiza tych dokumentów pozwoli na prawidłowe skalkulowanie kosztów wynagrodzeń pracowników podlegających przejęciu.
7. W jakich systemach czasu pracy zatrudnieni są poszczególni pracownicy?
8. Prosimy o wskazanie ilu pracowników z przewidzianych do przekazania kolejnemu wykonawcy jest byłymi pracownikami Zamawiającego.
9. Czy Zamawiający zobowiązuje się do przejęcia pracowników w przypadku rozwiązania lub zakończenia kontraktu?
10. Czy przejmowanym pracownikom przysługuje uprawnienie do dodatkowego wynagrodzenia rocznego wynikającego z ustawy z dnia 12.12.1997r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (Dz. U. nr 160, poz. 1080 z późn. zm.)?
11. Czy z tytułu ewentualnych zaległości wynikających z ustawy z dnia 12.12.1997r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (Dz. U. nr 160, poz. 1080 z późn. zm.) Zamawiający bądź obecny wykonawca wypłacił wszystkie wymagane kwoty?
12. Czy przejmowanym pracownikom przysługuje uprawnienie do podwyżki wynagrodzenia na podstawie ustawy z dnia 22.07.2006r. o przekazaniu środków finansowych świadczeniodawcom na wzrost wynagrodzeń (Dz. U. nr 149, poz. 1076)?
13. W jakiej wysokości przysługują poszczególnym pracownikom podwyżki na podstawie ustawy z dnia 22.07.2006r. o przekazaniu środków finansowych świadczeniodawcom na wzrost wynagrodzeń (Dz. U. nr 149, poz. 1076)?
14. Czy pracownikom wypłacone zostały wszystkie wymagane kwoty z tytułu podwyżek na podstawie ustawy z dnia 22.07.2006r. o przekazaniu środków finansowych świadczeniodawcom na wzrost wynagrodzeń (Dz. U. nr 149, poz. 1076)?
15. Czy pracownikom wypowiedziano warunki umów o pracę w części dotyczącej wynagrodzenia? Jeśli tak, to które składniki wynagrodzeń zostały zmienione?

16. Czy w stosunku do Zamawiającego toczą się postępowania sądowe wszczęte przez pracowników przewidzianych do przejęcia? Jeśli tak, prosimy o podanie wykazu spraw ze wskazaniem wartości przedmiotu sporu, roszczenia pracowników i etapu, na którym znajduje się sprawa.
17. Czy istnieje jakiekolwiek porozumienie, umowa, pakiet socjalny zawarty ze związkami zawodowymi, w którym pracodawca zobowiązał się do jakichkolwiek gwarancji w zakresie zatrudnienia pracowników lub wysokości ich wynagrodzeń, także w przypadku przejęcia tychże pracowników przez następnego pracodawcę? Czy pracownicy są objęci jakimikolwiek gwarancjami uniemożliwiającymi nowemu pracodawcy modyfikację treści ich stosunków pracy?
18. Czy na dzień przejęcia będą jakiekolwiek nieuregulowane zobowiązania w stosunku do przekazywanych pracowników? Jeśli tak, z jakiego tytułu i w jakiej kwocie?
19. Ilu pracowników nabędzie uprawnień do odpraw emerytalnych w trakcie trwania kontraktu? Prosimy o podanie ilości osób w rozbiciu na poszczególne lata oraz wysokości przysługujących odpraw.
20. Ilu pracowników nabędzie uprawnień do nagród jubileuszowych w trakcie trwania kontraktu? Prosimy o podanie ilości osób w rozbiciu na poszczególne lata oraz wysokości przysługujących nagród.
21. Ile osób ze wskazanych do przejęcia jest członkami związków zawodowych (jakich)? Jakie funkcje te osoby pełnią w związkach?
22. Prosimy o przedstawienie wykazu wykorzystania urlopów za rok 2015 r. na poszczególnego pracownika z uwzględnieniem dodatkowych urlopów przysługujących pracownikom w związku z orzeczeniem o niepełnosprawności
23. Prosimy o podanie wysokości wynagrodzeń zasadniczych brutto poszczególnych pracowników przewidzianych do przejęcia, kosztów ZUS pracodawcy, premii, dodatków do wynagrodzeń.
24. Czy w związku z koniecznością przejęcia pracowników na podst. Art. 23' KP nowy Wykonawca przez i po zakończeniu okresu gwarancyjnego będzie mógł zmienić warunki pracy oraz miejsce pracy pracownikowi?
25. Prosimy o wyszczególnienie osób, które obecnie znajdują się w wieku ochronnym /przedemerytalnym?
26. Prosimy o wyszczególnienie osób, które zatrudnione są z orzeczoną stopniem niepełnosprawności wraz z określeniem jego rodzaju?
27. Prosimy o podanie zapisów znajdujących się w umowach o pracę pracowników dedykowanych do przejęcia, dotyczących dodatków do wynagrodzeń np. premia regulaminowa, dodatek stażowych, dodatek funkcyjny, dodatek negocjacyjny itp.?

Odpowiedź : Nie dotyczy.

Pytanie 9

- Prosimy o informację czy do oferty należy dołączyć karty charakterystyki także dla środków myjących/konserwujących zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami?

Odpowiedź : NIE.

Pytanie 10

- Zamawiający opisując w poszczególnych punktach rodzaje środków jakich oczekuje od Wykonawcy podaje wymagane produkty opisując je w liczbie mnogiej np. „środki do dezynfekcji małych powierzchni(...)” prosimy o potwierdzenie, że zamawiający wymaga po jednym środka w zależności od jego rodzaju dostosowanym do wykonywanej pracy?

Odpowiedź : Zamawiający wymaga po jednym środku w zależności od jego rodzaju, dostosowanym do wykonywanej pracy.

Pytanie 11

- Zamawiający wymaga, aby Wykonawca zapewniał środki dezynfekcyjne do rąk zawierające 75% etanolu i 2 substancje aktywne. Prosimy o informację czy Wykonawca ma zapewnić jeden czy dwa preparaty do dezynfekcji rąk? Jednocześnie prosimy o modyfikację zapisu (i poprawę omyłki pisarskiej) dotyczącego zawartości etanolu i dopuszczenie stężenia nie mniejszego niż 75%. Jest to związane z tym, że zgodnie z nowymi ulotkami preparat opisany w SIWZ ma ponad 75% etanolu w swoim składzie.

Odpowiedź : Wykonawca ma zapewnić jeden preparat do dezynfekcji rąk. Zamawiający dopuszcza stężenie etanolu nie mniejsze niż 75%.

Pytanie 12

- Zamawiający wymaga, aby środki do mycia i dezynfekcji były kompatybilne ze sobą. Prosimy o wyjaśnienie, czy pod pojęciem kompatybilności Zamawiający rozumie środki od jednego producenta?

Odpowiedź : Tak, pod pojęciem kompatybilności Zamawiający rozumie środki do rąk od jednego producenta.

Pytanie 13

- Zamawiający oprócz środków do mycia i dezynfekcji rąk (o których mowa w pytaniu wyżej) wymaga zapewnienia także mydła w płynie. Prosimy o wyjaśnienie czy Zamawiający dopuszcza mydło w płynie, które jest stosowane do socjalnego mycia rąk i może być od innego producenta niż preparat do dezynfekcji rąk? Jest to związane z tym, że producent środków do mycia i dezynfekcji higienicznej i chirurgicznej rąk opisanych w SIWZ nie ma w swojej ofercie mydeł toaletowych, które są wymagane przez Zamawiającego.

Odpowiedź : Zamawiający dopuszcza mydło do socjalnego mycia rąk (mydło zwykłe), od innego producenta niż preparat do dezynfekcji rąk, stosowane tylko w toaletach ogólnodostępnych.

Pytanie 14

- Zamawiający podał, że posiada m.in. dozowniki na mydło dezynfekcyjne. Prosimy o wyjaśnienie czy pod pojęciem mydło dezynfekcyjne Zamawiający rozumie preparat do higienicznego i chirurgicznego mycia rąk, który jest kompatybilny ze wskazanymi preparatami do dezynfekcji rąk? Jeżeli nie, prosimy o doprecyzowanie jakiego preparatu oczekuje Zamawiający?

Odpowiedź : Tak, Zamawiający pod pojęciem mydło dezynfekcyjne rozumie preparat do higienicznego i chirurgicznego mycia rąk, który jest kompatybilny ze wskazanymi preparatami do dezynfekcji rąk.

Pytanie 15

- Prosimy o informację czy Wykonawca zapewnia środek do dezynfekcji promienników lamp bakteriobójczych. Jeśli tak, czy Zamawiający dopuści do tej czynności skażony alkohol?

Odpowiedź : Wykonawca zapewnia środek do dezynfekcji promienników lamp bakteriobójczych. Zamawiający dopuści do tej czynności skażony alkohol.

Pytanie 16

- Zamawiający opisując w poszczególnych punktach rodzaje środków jakich oczekuje od Wykonawcy podaje wymagane produkty opisując je w liczbie mnogiej np. „środki do dezynfekcji małych powierzchni(...)” prosimy o potwierdzenie, że zamawiający wymaga po jednym środku w zależności od jego rodzaju dostosowanym do wykonywanej pracy?

Odpowiedź : Odpowiedzi udzielono w pytaniu nr 10

Pytanie 17

Zamawiający wymaga, aby Wykonawca zapewniał środki dezynfekcyjne do rąk zawierające 75% etanolu i 2 substancje aktywne. Prosimy o potwierdzenie, że zamawiający wymaga jednego środka.

Jednocześnie pragniemy poinformować iż na rynku polskim nie występuje środek do dezynfekcji rąk mający stężenie 75% etanolu i dwie substancje aktywne. Zgodnie z ulotką preparat opisany przez Zamawiającego posiada ponad 75% etanolu w swoim składzie.

W związku z powyższym prosimy o modyfikację zapisu dotyczącego zawartości etanolu i dopuszczenie stężenia nie mniejszego niż 75%.

Odpowiedź : Odpowiedzi udzielono w pytaniu nr 11

Pytanie 18

Zamawiający wymaga, aby środki do mycia i dezynfekcji były kompatybilne ze sobą. Prosimy o wyjaśnienie, czy pod pojęciem kompatybilności Zamawiający rozumie środki od jednego producenta?

Odpowiedź : Odpowiedzi udzielono w pytaniu nr 12

Pytanie 19

Czy do obowiązków Wykonawcy należy ekstrakcyjne pranie żaluzji, rolet, verticali?

Odpowiedź : NIE.

Pytanie 20

Czy do obowiązków Wykonawcy należy dezynfekcja promienników lamp bakteriobójczych ? Jeśli tak to czy Zamawiający dopuści preparat o spektrum działania B, Tbc, F, V na bazie skażonego etanolu do wykonywania w/w czynności?

Odpowiedź : Wykonawca zapewnia środek do dezynfekcji promienników lam bakteriobójczych. Zamawiający dopuści do tej czynności skażony alkohol.

Pytanie 21

Prosimy o informację, jakie rodzaje podłóg występują u Zamawiającego.

Odpowiedź : Posadzki Tarbett Optima, wykładziny antyelektrostatyczne, gresy, terakota.

Pytanie 22

Prosimy o informację, jakie rodzaje podłóg będą podlegały konserwacji przez Wykonawcę.

Odpowiedź : Wszystkie.

Pytanie 23

Czy w Szpitalu występują podłogi przewodzące ładunki elektrostatyczne?

Odpowiedź : TAK.

Pytanie 24

Czy Zamawiający potwierdza, że do konserwacji podłóg przewodzących ładunki elektrostatyczne należy stosować profesjonalne preparaty przeznaczone do tego celu?

Odpowiedź : TAK.

Pytanie 25

Czy Zamawiający dopuszcza zamontowanie na terenie Szpitala pralko-suszarki do prania mopów i ścierek i odzieży ochronnej ?

Odpowiedź : TAK.

Pytanie 26

Kto zapewnia pojemniki do dezynfekcji przez zanurzenie basenów, kaczek, misek nerkowatych itp.?

Odpowiedź : Szpital.

Pytanie 27

Czy Zamawiający posiada myjnie-dezynfektory do mycia i dezynfekcji basenów, kaczek, misek nerkowatych ? Jeśli tak to jakiego producenta i kto zapewnia do nich środki ?

Odpowiedź : Zamawiający zapewnia środki we własnym zakresie.

Pytanie 28

Kto zapewnia wagi do ważenia odpadów ?

Odpowiedź : Szpital.

Pytanie 29

Kto odpowiada za mycie naczyń? Jak odbywa się mycie naczyń - ręcznie czy w zmywarkach ? Kto zapewnia środki do mycia naczyń ? Jeżeli Wykonawca to jakiego producenta zmywarki posiada Zamawiający?

Odpowiedź : Wykonawca jest wyłączony z prac objętych w kuchni.

Pytanie 30

Prosimy o podanie informacji czy na obiekcie znajdują się wykładziny dywanowe lub dywany, które Wykonawca będzie zobligowany prac ? Jeśli tak prosimy o podanie ich powierzchni i częstotliwości usługi ?

Odpowiedź : Zgodnie z SIWZ

Pytanie 31

Kto zapewnia wózki do transportu:

- a) chorych - **Zamawiający**
- b) zwłok - **Zamawiający**
- c) odpadów - **Wykonawca**
- d) posiłków - **Zamawiający**
- e) brudnych naczyń stołowych - **Zamawiający**
- f) bielizny brudnej i czystej - **Wykonawca**
- g) leków, materiałów i sprzętu z apteki i magazynów - **Zamawiający**

Odpowiedź : Zgodnie z zapisami w SIWZ pkt VI warunki udziału w postępowaniu oraz pkt 2.3 wykaz sprzętu, niezbędnego do prawidłowego wykonania usługi.

Pytanie 32

Czy na terenie Zamawiającego znajdują się powierzchnie wysokie, np. przeszklenia, których mycie wymaga zastosowania specjalistycznych technik alpinistycznych?

Odpowiedź : Zgodnie z SIWZ.

Pytanie 33

Czy Zamawiający potwierdza, że preparaty dezynfekcyjne stosowane przez Wykonawcę muszą posiadać spektrum działania stosowne do zagrożenia?

Odpowiedź : TAK.

Pytanie 34

Czy Zamawiający potwierdza, iż preparaty stosowane do powierzchni mających kontakt z żywnością muszą być dopuszczone do użycia na ww. powierzchniach

Odpowiedź : TAK.

Pytanie 35

Zamawiający podał, że posiada m.in. dozowniki na mydło dezynfekcyjne. Prosimy o wyjaśnienie czy pod pojęciem mydło dezynfekcyjne Zamawiający rozumie preparat do higienicznego

i chirurgicznego mycia rąk, który jest kompatybilny ze wskazanym preparatem do dezynfekcji rąk? Jeżeli nie, prosimy o doprecyzowanie jakiego preparatu oczekuje Zamawiający?

Odpowiedź : Zgodnie z SIWZ.

Pytanie 36

Zamawiający oprócz środków do myjących do rąk oraz do dezynfekcji rąk wymaga zapewnienia także mydła w płynie.

Prosimy o wyjaśnienie czy Zamawiający dopuszcza zwykłe mydło w płynie, które jest stosowane socjalnego mycia rąk i może być od innego producenta niż preparat do dezynfekcji rąk? Jest to związane z tym, że producent środków do mycia i dezynfekcji higienicznej i chirurgicznej rąk opisanych w SIWZ nie ma w swojej ofercie mydeł toaletowych, które są wymagane przez Zamawiającego.

Jednocześnie w załączniki nr 9 do SIWZ w wykazie dozowników są podane dozowniki na mydło zwykłe 1l i 0,5l. Wobec tego prosimy o wyjaśnienie tych rozbieżności i informację czy:

- a) Wykonawca do tych dozowników ma zapewnić mydło do socjalnego mycia rąk
- b) W tych dozownikach ma być stosowany preparat do higienicznego i chirurgicznego mycia rąk kompatybilny z preparatem do dezynfekcji rąk?

Odpowiedź : Zamawiający dopuszcza mydło do socjalnego mycia rąk (mydło zwykłe), od innego producenta niż preparat do dezynfekcji rąk, stosowane tylko w toaletach ogólnodostępnych.

Pytanie 37

Prosimy o informację czy do oferty należy dołączyć karty charakterystyki także dla środków myjących/konserwujących zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami ?

Odpowiedź : NIE.

Pytanie 38

W związku zapisem w treści SIWZ, rozdział VI, pkt. IV ust. 2 ppkt. 2.1 dotyczącym warunku udziału w postępowaniu, mówiącym, że wykonawca musi wykazać się wykonaniem co najmniej dwóch usług polegających na codziennym całodobowym sprzątaniu i dezynfekcji pomieszczeń, usług współpielęgnacji pacjentów i innych usług wewnątrzszpitalnych, prosimy o wyjaśnienie czy zamawiający mówiąc o czynnościach współpielęgnacji pacjentów, ma na myśli pomoc przy pacjencie?

Odpowiedź : Szczegółowy zakres czynności dot. Usługi współpielęgnacji pacjentów znajduje się w SIWZ.

.....
podpis